

東京駅
TOKYO STATION

familie de Boo
kerk planting Tokio

GiJ rondzendbrief

www.geloveninjapan.nl

#31 2011.06

Geert & Eline de Boo
Thom, Berend, Julie, Fleur, Lucile
6-3-2-5112 Kachidoki, Chuo-ku
Tokyo, 104-0054 (JAPAN)

+81 3 6794 1044
deboo@geloveninjapan.nl
www.geloveninjapan.nl

Geert en Eline de Boo zijn met hun gezin door de GZB (Gereformeerde Zendingbond) vanuit de Hervormde Marewijkgemeente in Leiden uitgezonden naar Japan. Ze werken als kerkplanters onder jonge Japanse professionals in het centrum van Tokio.

asia@gzb.nl | www.gzb.nl
0343 512444
Postbus 28
3970 AA Driebergen

Ik staar naar het lege computerscherm. Al wekenlang stellen we het schrijven van deze rondzendbrief uit, tot we een rustig moment vinden om in woorden te vatten wat er in de afgelopen maanden in Japan en met ons gebeurd is. Maar het wordt maar niet rustig. Waar te beginnen? Terwijl mijn gedachten terugwalen naar 11 maart, wordt mijn dagdroom een kleine nachtmerrie. Mijn tafel begint te schudden. Dit is geen nare herinnering, dit is echt. Dit is nu. Een flinke naschok geeft me deze adrenalinestoot. Het alarmsignaal via de televisie roept 'middelgrote aardbeving' en '5,8 op de schaal van Richter' en 'niet ver van Tokyo'. Ik grijp me vast aan de deurpost. Gelukkig, het neemt af. Ik zucht mee op het ritme van het slingeren van de lamp.

het einde

In de eerste maanden van dit jaar werken we als een denderende trein toe naar het eindstation. Net als alle Japanners om ons heen, want in maart eindigt voor de overheid en bedrijven het fiscale jaar en het schooljaar. Ondanks alle overwerk van gemeenteleden lopen de kringen goed en vieren we met een groeiende groep christenen en zoekers de zondagse diensten in Grace City Church. Via allerlei activiteiten komen we in contact met nieuwe mensen. Er is veel belangstelling voor ons Gospelkoor, Eline organiseert creative workshops voor vrouwen, Geert leidt de oriëntatiecursus christelijk geloof voor zakenmannen en we ontvangen meer dan 70 gasten op de Valentijnsparty van de kerk. Eline begint samen met een aantal tieners van de gemeente formeel de jeugdgroep. Ze noemen zichzelf Band of Grace, een naam waarin ze de liefde van de Here God en hun eigen liefde voor muziek willen laten zien. De tieners organiseren activiteiten waardoor ze in contact kunnen komen met leeftijdsgenoten die Jezus nog niet kennen. Zo nodigen ze hun vrienden uit voor een pizzaparty en karaoke. Dezelfde vrienden ontvangen ook de uitnodiging voor de bijbelstudie van Band of Grace die Eline in een Starbucks vlakbij de kerk leidt. Het feit dat GZB-materiaal over het jeugdwerk van Grace City Church dit jaar door veel kerken in Nederland als catecheseproject gebruikt wordt, is een enorme bemoediging voor de Japanse jongeren! Voor de kinderen zijn we voor de dienst een bijzondere activiteit begonnen die veel jonge gezinnen trekt. Yuriko, een christen die als professionele ballerina in Tokio werkt, leert de kinderen spelenderwijs bewegen op muziek. Ze legt uit hoe we ons lichaam van de Here God gekregen hebben, hoe we er goed voor kunnen zorgen en hoe we het kunnen gebruiken om Hem te dienen. Na de les is er iets te drinken voor de kinderen en hun ouders. Zo leren we hen beter kennen en nodigen we ze uit voor de dienst die een half uur later begint. De meesten blijven! Alles gaat dus eigenlijk tot maart heel soepel. De trein rijdt en bij elk tussenstation komen nieuwe passagiers aan boord. Tot op vrijdag 11 maart om kwart voor drie 's middags alles lijkt te ontsporen.

de schok

's Avonds zouden we als kerk een Stress Management Seminar aanbieden aan overwerkte mensen in ons doelgebied. Achter de computer legt Geert de laatste hand aan de opmaak van de

Drie maanden later nog steeds ravage door de tsunami. Deze foto is deze week gemaakt door een teamlid in Onagawa, nabij de stad Ishinomaki waar de noodhulp van Grace City RELIEF zich concentreert.

presentatie van de psychologe die de training verzorgt. Eline legt tweeling Fleur en Lucile op bed voor een middagdutje. Julie is net thuisgekomen van school en fladdert vrolijk rond. De eerste trillingen doen ons meteen beseffen dat het om een grote aardbeving gaat. Binnen een aantal seconden zwelt het trillen aan tot schudden. Eline gooit de voordeur open (als het huis ontwricht raakt, kan dat niet meer) en brengt Julie onder de tafel. Geert probeert Fleur en Lucile uit bed te tillen, maar kan niet meer lopen. Op handen en voeten schuift hij de krijsende dreumesen één voor één onder de tafel. Alles valt. We proberen de kinderen af te schermen voor rondvliegend glas. Deuren klappen open en dicht. Het knarsen van beton en staal maakt een oorverdovend lawaai. Minutenlang stopt het gewelddadige schudden maar niet. We bidden en bidden. Julie vraagt Eline of onze toren het wel zal houden. "Ja, hoor", antwoordt ze met een trillende stem. Julie prikt erdoor heen. Ze stelt dezelfde vraag aan Geert: "papa, blijft onze toren overeind?" Ook hij antwoordt bevestigend, maar ook zijn ogen drukken intense angst uit. Als het schudden wegeen wordt, manoeuvreren we de meisjes naar een plek zonder gebroken glas. Uit het raam zien we brand. Er klinken sirenes en luidsprekers. Een stem door onze intercom maant vanuit de alarmcentrale in onze toren tot kalmte en roept op niet naar buiten te gaan in verband met een naderende tsunami. We kunnen sowieso niet weg met drie meisjes in onze armen, want de liften zijn kapot. Een half uur later volgt een tweede beving. Deze keer begint het gebouw op en neer te trillen. Als we deze rondzendbrief half mei schrijven, heeft Japan al meer dan duizend naschokken achter de rug. Het land rouwt om de 15.000 doden, zoekt naar nog 10.000 vermisten en probeert onderdak te zoeken voor 300.000 mensen die door de ramp ontheemd zijn.

naschokken

Tijdens de bange uren en dagen die volgden na de aardbeving konden we dankzij een internetverbinding in contact komen met Thom en Berend die we overigens pas de volgende dag in onze armen konden sluiten. Ook konden we Nederland laten weten hoe de toestand hier was. Familie en vrienden waren gerustgesteld dat alle gezinsleden ongedeerd waren, maar ook de media wisten ons te vinden. Hoezeer Nederland meeleeftte met Japan, werd duidelijk door de stroom aan mail. Het was een warme douche aan lieve en bemoedigende woorden die tot grote troost waren in de kille, wankelende realiteit om ons heen. De dag na de aardbeving werd niet alleen gekenmerkt door intense naschokken, maar ook door ontploffingen in de kernreactoren in Fukushima, zo'n 200 kilometer ten noorden van Tokio. Inmiddels waren de winkels leeg door enerzijds hamsteren en anderzijds een acute stop van de toevoer van levensmiddelen naar de stad. Na een emotioneel weerzien en dienst met de gemeente op zondag stonden we voor de beslissing om zoals gepland naar New York te gaan voor training en vergaderingen bij Redeemer Presbyterian Church. Voor de kinderen en ook onszelf was het goed om afstand te nemen,

letterlijk. Het intensieve werk in Amerika hielp ons onze gedachten te verzetten en bood tussen de programmaonderdelen door tijd als gezin te beginnen met het verwerken. De keten van zorgwekkende gebeurtenissen rondom de kerncentrale was eind maart nog zodanig ernstig, dat in samenspraak met de GZB besloten werd om tijdelijk naar Nederland terug te keren. Het was moeilijk om niet meteen terug te gaan naar Japan, waar ons hart achtergebleven was en de nood zo hoog was. Inmiddels was er vanuit Grace City Church noodhulp op gang gekomen en brachten vrijwilligers vrachtwagens vol noodgoederen naar

Na de aardbeving is het in ons appartement een grote rommel.

Vanuit ons raam zien we meteen na de aardbeving een grote brand in een nabijgelegen kantoorgebied.

Minder dan een dag na de aardbeving zijn de winkels al leeg.

het getroffen gebied. Op afstand zetten wij ons werk in de gemeente voort en probeerden samen met de GZB fondsen te werven om de noodhulp te financieren. Dat heeft op dit moment al meer dan 150.000 euro opgeleverd!

puinruimen

Het was goed om weer bij jullie in Nederland te zijn en op adem te komen. Het weerzien met familie, vrienden, de gemeente, kinderen en juffen op school in Oegstgeest en met zoveel andere mensen die met ons meeleeften stak ons een geweldig hart onder de riem. Zo konden we half

De wijk Koganehama in de stad Ishinomaki waar Grace City RELIEF noodhulp verleent.

Geert op pad in de wijk om samen met een team van vrijwilligers een helpende hand te bieden.

april met nieuwe moed weer in Japan aan de slag. Allereerst lag daar de taak van het wederopbouwen van de gemeente die sinds de aardbeving nog steeds in shock was. In de tussentijd waren er zondagse diensten geweest, maar verder was de staf niet beschikbaar omdat zij zich richtte op noodhulp in Tohoku dat zo zwaar getroffen was door de aardbeving en tsunami. Gemeenteleden worstelden om zich elke dag naar het werk te slepen, genoeg voedsel te verzamelen en in de donkere uren door nijpend elektriciteitstekort te verwerken wat er gebeurd was. Verder was er schaamte over hun eigen lijden wat in het niet zou moeten vallen met het 'echte lijden' in het rampgebied, tenminste zo voelden ze dat. Terug in Tokio werden we het symbool van hoop op de terugkeer naar het normale leven. De dag na aankomst starten we de kringen weer op

en moedigden de leden aan om hun verhaal te doen. Dat kleine verhaal dat net zo legitiem was als het grote verhaal. Eindeloze tranen, wanhopige gevoelens van tekortschieten, intense angst voor de toekomst werden uitgestort. De kerk was uit balans en wij konden de brug vormen tussen een staf die geweldig werk deed door noodhulp te bieden, maar die tegelijkertijd daarmee de eigen gemeente verwaarloosde. We organiseerden een retraite waarvoor drie dagen de noodhulp onderbroken werd en iedereen rust nam in de bergen. Inmiddels loopt de gemeente weer en staan alle kringen en evangelisatie-activiteiten op de rails. Er wordt weer voorzichtig gelachen. Er worden weer niet-christenen meegenomen naar de kerk die elke zondag een stukje voller raakt. Voor ons brak de tijd aan om de link tussen beide werelden te leggen: de jonge professionals in Tokio die er weer bovenop komen en de mensen die nog steeds tussen de puinhopen van hun leven zitten. Zo was het thema in Grace City Church in de maand mei 'diaconaat', in het Japans letterlijk 'werken van medelijden'. Iedereen werd door preken en bijbelstudies aangemoedigd om na te denken hoe je ver weg en dichtbij een naaste kunt zijn. Hoe je zelf het Evangelie handen en voeten kunt geven.

link

Aan het eind van deze themamaand nam Geert een groep van 15 jonge professionals mee uit het hart van Tokio om als vrijwilligers te helpen in het rampgebied. Heel concreet werd voor het eerst de link tussen de doelgroep van de gemeente en diaconaat gelegd. *Grace City Relief*, de noodhulpafdeling van de gemeente werkt vooral in de stad Ishinomaki, een kuststad waar 3.000 mensen omkwamen en een derde is weggevaagd door een 10 meter hoge tsunami. Sommige stukken zijn meer dan een meter verzakt door de aardbeving waardoor dat gebied dagelijks onder water loopt. Het ziet eruit als een oorlogsgebied en overal zie je soldaten die tussen de puinhopen wat verlichting proberen te bieden aan de achtergebleven bevolking. Ongeveer 300.000 van hen zijn opgevangen in overvolle evacuatiecentra waar kartonnen dozen de matjes van de verschillende families dekken. Grace City richt zich vooral op de wijk Koganehama. Daar staan de meeste huizen nog min of meer overeind, al zijn alle begane grond verdiepingen verwoest. De ontredderde mensen zijn hun baan kwijt en het spaargeld is op. Ze proberen te overleven op de eerste verdieping. Infrastructuur en winkels zijn vernield, werk is niet te vinden. De mensen die alles zijn verloren en nu in evacuatiecentra zitten krijgen voedsel, vergoedingen en uitzicht op een noodwoning van de regering. Maar deze grote groep die nog onderdak heeft, valt tussen wal en schip. Het brak Geerts hart toen hij de rijen met hongerige mensen zag die uitkeken naar de komst van de vrachtwagens. Iedereen mocht vier stuks groente en één vis, maar hongerige buiken veroorzaakten rellen. De vrijwilligers hadden in hun kringen bedacht dat ze iets wilden doen waardoor ze konden tonen dat ze echt om de mensen geven. Dat ze waardige mensen zijn, niet anonieme monden die nu eenmaal het hoognodige gevoed

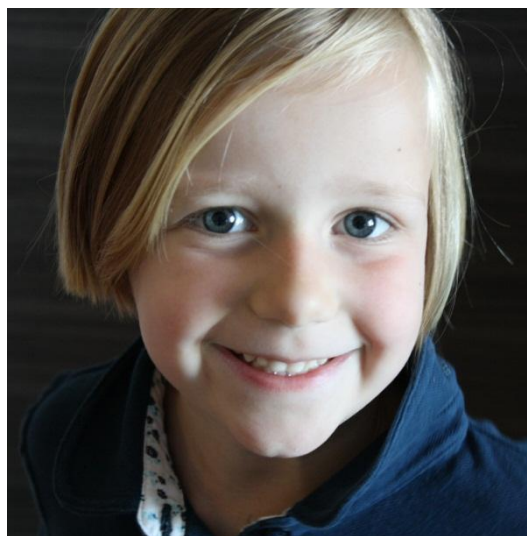
moeten worden. Daarom kochten we honderden liters water en muffins en donuts in Tokio. Een koffieabrikant sponsorde door gratis koffie beschikbaar te stellen. Voor het eerst sinds de aardbeving konden ze genieten van verse koffie met iets lekkers. Ook meldde de eigenaar van een noedelrestaurant zich en kookte in een provisorische mobiele keuken ter plekke 400 porties noedelsoep. Verder doneerde onze wijk in Tokio tientallen niet-geclaimde fietsen uit de openbare fietsenstalling. Na een ochtendje banden plakken en oplappen konden die doorgegeven worden aan de mensen in Koganehama. We hebben lijsten gemaakt waarop mensen aan kunnen geven waaraan ze behoefte hebben. Rijstkokers, fietsen, dekens, kleding, etc. Daar wordt hier in Tokio dan naar op zoek gegaan en die goederen worden meegegeven aan de volgende vrachtwagen.

monster

Bijna 3 maanden na de aardbeving is de aanblik van het getroffen gebied nog steeds verbijsterend. Alles is weggevaagd of kapot. Het lijkt wel of er een monster rondgetierd heeft. Alsof hij alles op zijn weg vertrapt heeft, zo getuigen de behavende huizen, auto's, lantarenpalen en boten. Met zijn lelijke poten schopte hij tegen de huizen en iedereen vluchtte naar boven. Zo ook de moeder die haar hart uitstortte: 'Niemand hier wil meer met elkaar praten. Iedereen wil vergeten wat er gebeurd is en is gefocust op overleven. Heeft mijn gezin vandaag eten? Hebben we een toekomst? Maar ik kan niet vergeten hoe ik vanuit het raam de tsunami naar ons huis toe zag komen razen. Hoe ik naar boven rende en het overleefde. En hoe mijn drie kinderen bij vriendjes aan het spelen waren en ik hen drie dagen lang niet kon vinden. Ik dacht dat ze dood waren. Of hoe ik me voelde toen eindelijk het nieuws kwam dat ze nog leefden.' En de oude man die met tranen in zijn ogen deelde hoe hij vanaf de eerste verdieping in zijn huis zag, hoorde en voelde hoe vijf auto's zich door het geweld van het voortstuwend water in zijn huis boorden. De wrakstukken staan nog in zijn totaal vernielde woonkamer. Er is geen materieel, menskracht en moed om ze te weg te halen. Soms is er weer electriciteit en sinds een paar dagen is de waterleiding weer aangesloten. Maar het water is donkerbruin en niemand durft het te gebruiken. De riolering functioneert nog niet. Er staan een paar noodtoiletten in de wijk die iedereen deelt. We lieten de uitnodiging om als vrijwilligers mee te gaan naar Tohoku ook uitgaan naar de zoekers in ons doelgebied waarmee we contact hebben. Zo wilde Kono ook graag mee, maar hij kon niet door overwerk. Twee dagen voor de aardbeving toesloeg bestudeerde Geert nog de bijbel met hem. Toen Geert uit Openbaring 21 las over 'een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn voorbij, en de zee is er niet meer' vroeg Kono zich af waarom er stond dat er geen zee meer zou zijn. Geert legde uit dat de zee vaak dood en duisternis symboliseert, maar Kono begreep het niet. Een paar dagen na de aardbeving mailde hij dat hij het nu wel begreep: 'de zee kan inderdaad een monster zijn dat dood en verderf zaait'.

impact

De vreselijke gebeurtenissen van 11 maart mogen niet vergeten worden. We kunnen ze ook niet vergeten. De littekens zijn te diep. Er is veel veranderd in dit land. Niet alleen in de levens van de honderd duizenden mensen die getroffen zijn. De economie zakt dieper weg, zelfmoorden nemen schrikbarend toe en angst regeert. Hoop vasthouden en vreugde vinden valt niet altijd mee. Dat geldt voor de mensen om ons heen, maar ook zelf zijn we flink door elkaar geschud. Nu komt het erop aan, nu kunnen we getuigen van het Licht in de duisternis, in deze ontreddeering mogen we over de Redder vertellen. In woord en daad. Blijft u mee bidden om moed en kracht? We vinden veel steun bij elkaar als gezin. De kinderen lijken de traumatische ervaringen redelijk te verwerken. Er zijn nachten dat ze plotseling wakker worden, hetzij door een naschok of omdat ze half dromend denken dat we schudden. Een nacht waarin iedereen doorsliep is er nog nauwelijks geweest. Aardbevingen zijn een onderdeel van ons leven en daarom zien we het ook in het spel van de kinderen terugkomen. Toen de post een groot pakket voor de kerk af kwam leveren, hadden ze veel plezier met 'huis spelen'. Om en om zaten ze in de doos terwijl de anderen aan de doos rammelden en 'aardbeving!' riepen. Waar Julie na de aardbeving alleen donkere kleuren gebruikte, omringt ze zichzelf nu weer met veel roze, bloemetjes en vlinders. We merken wel dat de drie

oudste kinderen moe zijn van het afgelopen jaar: verlof, alles inhalen op school, de aardbeving, reizen en nadat de school bijna een maand gesloten was weer in hoog tempo in onzekere omstandigheden verder. Hoewel de kinderen binnenkort zomervakantie krijgen, moeten Geert en Eline nog twee maanden door tot ook zij tot rust kunnen komen. Er ligt tot die tijd een dubbele taak met de kinderen thuis (het is te heet en er is geen plek om buiten te spelen) en het verder opbouwen van de gemeente. Maar we gaan verder met goede moed en weten ons gedragen door onze God die nooit wankelt!

Met een hartelijke groet uit Tokio,
Geert en Eline de Boo
Thom, Berend, Julie, Fleur en Lucile

Deze rondzendbrief wordt verzonden door de GZB en verder verspreid door de thuisfrontcommissie van de familie de Boo.

Adreswijzigingen kunt u doorgeven aan:
Elise van der Hoeven
071-5661037
tfc@geloveninjapan.nl

Julie liet door de donkere kleuren in haar schilderij zien hoe zwart haar herinnering aan het moment van de aardbeving was. Inmiddels stralen haar mooie blauwe oogjes weer en zijn haar tekeningen ook weer sprankelend door het gebruik van heldere kleuren!

thuisfrontcommissie
familie de Boo

Brederostraat 35
2332 BA Leiden
telefoon 071 5661037
e-mail tfc@geloveninjapan.nl

ABN-AMRO 44.10.07.910
Marekerk inzake familie de Boo